

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Sa/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7021200763
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Sabadošová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7021200763.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, sudkyňou JUDr. Tatianou Sabadošovou, v právnej veci žalobkyne: K.. H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. X, XXX XX J., pr. zast. Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Dobšinského 12, 811 05 Bratislava, IČO: 47 238 232, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8 - 10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 47980-10/2021-BA zo dňa 25.10.2021, takto

rozhodol:

I. O d m i e t a žalobu.

II. Účastníkom konania náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou správnu žalobou zo dňa 10.11.2021, doručenou tunajšiemu súdu dňa 10.12.2021 domáhala súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného č. 47980-10/2021-BA zo dňa 25.10.2021, ktorým bolo zastavené konanie o proteste prokurátora Krajskej prokuratúry Bratislava č. Kd/218/20/1100-7 zo dňa 22.07.2020, ktorý podal prokurátor proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie, č. 33327-3/2018-BA zo dňa 23.05.2018 vo veci predpísania penále žalobkyňi, pretože prokurátor vzal podaný protest späť, ako o ňom bolo rozhodnuté.

2. Žalobkyňa v správnej žalobe uviedla, že podala príslušnej prokuratúre podnet na podanie protestu prokurátora proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie č. 33327-3/2018-BA, zo dňa 23.05.2018 (ďalej len ako „rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie“) vo veci predpísania poistného žalobcovi ako SZČO. Krajská prokuratúra Bratislava podnetu s poukazom na rozhodnutie Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Vs/1/2019 zo dňa 30.04.2019 vyhovel a proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie podala protest prokurátora sp. zn.: Kd/218/20/1100, zo dňa 22.07.2020 (ďalej aj ako „protest prokurátora“). Následne však bolo zo strany príslušnej prokuratúry vydané upovedomenie o späťvzátí protestu prokurátora s poukazom na rozsudok Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Vs/3/2019 zo dňa 24.11.2020. Prokuratúra zobrala protest prokurátora späť na základe usmernenia Generálnej prokuratúry SR č. VI3 Gd 1/21/1003-3 zo dňa 05.01.2021. Následne Sociálna poisťovňa, ústredie vydala rozhodnutie č. 47980-10/2021-BA, zo dňa 25.10.2021 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“), ktorým konanie o proteste prokurátora zastavila z dôvodu späťvzatia protestu prokurátora. Žalobkyňa poukázala na ust. § 6 ods.9 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, v zmysle ktorého nadriadený prokurátor nemôže vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, aby nepodal návrh na začatie konania pred súdom, nevstúpil do konania pred súdom, nepodal opravný prostriedok proti rozhodnutiu súdu podľa osobitných predpisov, nepodal protest prokurátora alebo nepodal upozornenie prokurátora, a na ust. § 7 písm.e) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), v zmysle ktorého, správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania. Ďalej uviedla, že poukazuje na nesprávne poučenie žalobou napadnutého rozhodnutia, keď v zmysle SSP rozhodnutie nie je

preskúmateľné súdom za splnenia dvoch podmienok: a) ide o rozhodnutie predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, b) rozhodnutie nemôže mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania. Poukázala na to, že napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím procesnej povahy, pričom nebola naplnená druhá podmienka vylučujúca súdnu preskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, keďže toto rozhodnutie má za následok ujmu na jej subjektívnych právach. Žalobkyňa ďalej uviedla, že prokuratúra zobrala protest prokuratúra späť na základe direktívneho pokynu Generálnej prokuratúry SR č. VI3 Gd 1/21/1003-3 zo dňa 05.01.2021 (ďalej len ako „pokyn GP SR“). Má za to, že takýto pokyn GP SR nemohol vydaný. Ustanovenie § 6 ods.9 zákona o prokuratúre, akcentujúc na hľadanie jeho zmyslu a účelu (tzv. ratio legis) vytvára vo vymedzených prípadoch v podstate absolútnu dispozičnú (rozhodovaciú) autonómiu podriadeného prokurátora vo vzťahu k nadriadenému prokurátorovi tak, aby podriadený prokurátor mohol podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia konať vo veciach na ktoré je vecne a miestne príslušný bez možných externých zásahov z „hora“. Žalobkyňa zastáva názor, že v zmysle § 6 ods.9 zákona o prokuratúre nadriadený prokurátor nemôže vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, aby nepodal protest prokurátora. Ak nadriadený prokurátor nemôže vydať pokyn na nepodanie protestu, považuje žalobca za zrejmé, že nadriadený prokurátor nemôže vydať ani pokyn na späťvzatie protestu, nakoľko ak by pokyn na späťvzatie protestu mohol vydať, stratilo by ustanovenie § 6 ods.9 zákona o prokuratúre opodstatnenie, keďže takýmto spôsobom by mohlo byť predmetné ustanovenie obchádzané (nadriadený prokurátor vo veci nechce protest podať, ale keďže zo zákona nemá možnosť pokyn vydať, počká na podanie protestu podriadeným prokurátorom a následne mu pokynom uloží zobrať protest späť). Okrem uvedeného má žalobkyňa za to, že pokyn GP SR, zasahujúci do zákonom priznanej dispozičnej (rozhodovacej) autonómie podriadených prokurátorov, je tiež v zrejmom rozpore z ústavnou zásadou legality zakotvenou v čl. 2 ods.2 Ústavy SR, ktorá vyžaduje, aby orgány verejnej moci konali a rozhodovali len a výlučne na základe zákona a v jeho rozsahu. V tejto súvislosti taktiež uviedla, že v upovedomení žalobcu o späťvzati protestu prokurátora príslušná prokuratúra uviedla, že právny názor prokuratúry na danú problematiku ostal nezmenený, čo v podstate zvyrazňuje záver, že podriadený prokurátor bol k späťvzatiu protestu v rozpore s čl. 2 ods.2 Ústavy SR a § 6 ods.9 zákona o prokuratúre de facto donútený. Súdna ochrana v správnom súdnictve je precízovaná na podklade kauzality medzi vydaním rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy ako príčinou, a následkom spočívajúcim v ukrátení respektíve zásahu do práv a právom chránených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby ako žalobcu. Kauzalita medzi napadnutým rozhodnutím a zásahom do práv žalobcu tkvie v skutočnosti, že napadnuté rozhodnutie v spojení s (nezákonným) späťvzatím protestu prokurátora eliminovalo právo žalobcu na zvrátenie rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie či už prostredníctvom protestu prokurátora, alebo možným podaním správnej žaloby zo strany prokurátora na príslušný súd. Predmetné právo sťažovateľa pramení z ústavného základu (čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky) a spočíva v ochrane pred nezákonnosťou, ktorú mu na základe ústavného zverenia poskytuje prokuratúra Slovenskej republiky, prostredníctvom na to ustanovených inštitútov. Toto právo zároveň nemožno považovať za abstraktné, a ani potencionálne, keďže fakticky (materiálne) vzniklo začatím konania o proteste o prokurátora, a fakticky (materiálne) zaniklo jeho zastavením. V kontexte dosiaľ uvedeného je preto zrejmé, že postupom, na základe ktorého bol v rozpore s čl. 2 ods.2 Ústavy SR a § 6 ods.9 zákona vydaný pokyn GP SR, možno považovať za konanie, ktorým bolo zasiahnuté do základných práv žalobcu (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 320/2016 zo 7. júla 2016). Žalobkyňa k ust. 7 písm.e) SSP uviedla, že sa nevzťahuje na tie rozhodnutia, ktoré mohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania (výklad a contrario). Pričom preskúmateľnosť, respektíve nepreskúmateľnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy je potrebné vnímať a posudzovať v spojení s ich spôsobilosťou zasiahnuť do práv ich adresátov. Napadnutým rozhodnutím bolo zastavené konanie o proteste prokurátora, to znamená, že ide o definitívne (konečné) rozhodnutie, a nebude vydané žiadne iné rozhodnutie, ktoré by eventuálne mohlo byť predmetom súdneho prieskumu. Vo svetle uvedeného možno preto uzatvoriť, že ide o rozhodnutie meritórne a definitívne (konečné). Z tohto pohľadu preto nemôže byť napadnuté rozhodnutie bez ďalšieho vylúčené zo súdneho prieskumu, ale príslušný súd musí vzhľadom na meritórny a definitívny charakter napadnutého rozhodnutia posúdiť, či týmto meritórnym a konečným rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie nedošlo aj k zásahu do subjektívnych práv žalobcu. Žalobkyňa dala do pozornosti súdu, že práve v príčinnej súvislosti so späťvzatím protestu prokurátora bolo následne vydané napadnuté rozhodnutie, čím došlo k porušeniu jej práva na súdnu a inú ochranu v zmysle čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé konanie v zmysle čl. 6 ods.1 Európskeho dohovoru o ľudských právach, keďže aj v dôsledku vydania napadnutého rozhodnutia bola absolútna zmarená jej možnosť domáhať sa ochrany svojich práv a právom chránených záujmov prostredníctvom správnej žaloby podanej zo strany prokurátora na

príslušnom súde. S poukazom na uvedené žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 24.02.2022 uviedol, že podľa § 23 ods.3 zákona o prokuratúre je prokurátor oprávnený vziať protest späť. Ak prokurátor zoberie protest späť predtým, ako bolo o ňom rozhodnuté, orgán verejnej správy je povinný podľa § 24 ods.15 zákona o prokuratúre konanie o proteste prokurátora rozhodnutím zastaviť. Iné podmienky zastavenia konania o proteste prokurátora zákon o prokuratúre neukladá orgánu verejnej správy. Jedinou podmienkou ustanovenou v zákone o prokuratúre je, že orgán verejnej správy o proteste prokurátora nerozhodol predtým, ako prokurátor zobral protest späť. Táto podmienka bola splnená, a preto žalovaný bol povinný konanie o proteste prokurátora zastaviť. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ssk/65/2021 zo dňa 15.12.2021. Žalovaný k námietke žalobkyne, že vydaním rozhodnutia o zastavení konania došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci samej, uviedol, že rozhodnutie vo veci zastavenia konania o proteste prokurátora je procesným rozhodnutím a nie rozhodnutím vo veci samej. K porušeniu ustanovení o konaní by v danom prípade došlo práve vtedy, ak by Sociálna poisťovňa, ústredie, späťvzatie protestu prokurátora neakceptovala a o proteste prokurátora by rozhodla napriek skutočnosti, že zákon o prokuratúre ustanovuje konanie o proteste prokurátora zastaviť, ak bol protest prokurátora zobratý späť predtým, ako bolo o ňom rozhodnuté. Z obsahu listu č. Kd 218/20/1100-10, zo dňa 21. októbra 2021, vyplýva, že Krajská prokuratúra Bratislava vzala späť protest prokurátora č. Kd 218/20/1100-7, zo dňa 22. júla 2020, z dôvodu, že na základe rozsudku veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/3/2019, zo dňa 24. novembra 2020, došlo k odchýleniu od záverov veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/1/2019, zo dňa 30. apríla 2019 a k inému právnomu posúdeniu otázky vzniku a zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia lekárov, ako samostatne zárobkovo činných osôb na základe licencie L 1A. Keďže právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je podľa § 466 ods.3 zákona č. 162/2015 Z.z. pre senáty najvyššieho súdu záväzný, je zrejmé, že aj v prípade, ak by žalovaný nevyhovел protestu prokurátora, prokurátor by po podaní správnej žaloby nebol v súdnom konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vo veci predpisania penále samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorá je držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe označovanej ako licencia L1A, úspešný a to bez ohľadu na to, či sa právny názor prokuratúry na posudzovanie právneho postavenia držiteľa licencie L1A na účely sociálneho poistenia zmenil alebo nezmenil. Predmetné ustanovenie cituje v správnej žalobe aj žalobkyňa, a preto sa žalovaný domnieva, že výklad tohto ustanovenia a jeho vplyv na rozhodovaciu činnosť súdov je žalobkyňi známy. Žalovaný ďalej uviedol, že rozhodnutie o zastavení konania o proteste prokurátora nepodlieha súdному prieskumu, a to vzhľadom na to, že boli splnené obe podmienky ustanovené v § 7 ods.1 písm.e) SSP. Poukázal na to, že k tomuto záveru dospel aj Krajský súd v Nitre v konaní sp. zn. 23Sa/25/2021, 23Sa/27/2021 a 23Sa/17/2021. Ďalej poukázal na znenie § 6 ods.1 písm.a) a odseku 2 zákona o prokuratúre, a to aj v nadväznosti na ust. § 10 ods.1, 2 a ust. § 40 ods.1 tohto zákona, pričom má za to, že Generálny prokurátor bol oprávnený podať podriadenému prokurátorovi pokyn ako mal postupovať a ten bol povinný ho splniť. Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona o prokuratúre je zrejmé, že generálny prokurátor bol oprávnený podať podriadenému prokurátorovi pokyn ako má postupovať v konaní o proteste prokurátora a podriadený prokurátor je povinný tento pokyn splniť. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že generálny prokurátor riadi a kontroluje činnosť prokuratúry na všetkých stupňoch a za týmto účelom vydáva príkazy, pokyny a iné služobné predpisy, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov. Ďalej uviedol, že predmetom súdneho prieskumu na základe podanej správnej žaloby nie je pokyn generálnej prokuratúry, ale procesné rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie, o zastavení konania o proteste prokurátora na základe tej právnej skutočnosti, že prokurátor zobral podaný protest späť. Sociálna poisťovňa, ústredie, nevydala napadnuté rozhodnutie na základe pokynu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ale vydala predmetné rozhodnutie na základe § 24 ods.15 zákona o prokuratúre, ktorý bola v danej veci povinná aplikovať. Preto napadnutým rozhodnutím žalovaný, tak ako je už uvedené v tomto vyjadrení, nemohol zasiahnuť do základných práv žalobkyne a teda nemohlo ani dôjsť k porušeniu práva žalobkyne na súdnu a inú právnu ochranu. V súvislosti s uvedeným zastáva právny názor, že žalobkyňa sa sama zbavila možnosti preskúmania rozhodnutia vo veci predpisania penále (rozhodnutie, ktoré napadol prokurátor protestom) v rámci správneho súdnictva, keďže rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie, číslo: 33327-3/2018-BA, zo dňa 23. mája 2018, sama nenapadla žalobou a neiniciovala tak jeho preskúmanie správnym súdom. Ak považuje žalobkyňa usmernenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky za nezákonné, mala sa žalobkyňa domáhať nápravy priamo na generálnej prokuratúre, a nie

žalovať Sociálnu poisťovňu, ústredie. V závere upriamil žalovaný pozornosť na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 311/2021 zo dňa 13.05.2021, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol ústavnú sťažnosť v obdobnej veci a vyslovil právny záver, že „...„Vo vzťahu k opatreniu prokuratúry, ako aj vo vzťahu k rozhodnutiu Sociálnej poisťovne je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená.“ Ústavný súd dospel k právnomu názoru, že „...„ Vzhľadom na to, že základné právo sťažovateľky na inú právnu ochranu týmto úkonom prokuratúry porušené nebolo, nedošlo ani k porušeniu jej základného práva následným zastavením konania o proteste prokurátora, keďže išlo o zákonom predpokladaný následok späťvzatia protestu prokurátora.“ Žalovaný navrhol, aby správny súd konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie číslo: 47980-10/2021-BA zo dňa 25.10.2021 odmietol podľa § 98 ods.1 písm.g) SSP.

4. Krajský súd v Košiciach ako správny súd vecne a miestne príslušný na konanie v predmetnej veci (ust. § 10 a ust. § 13 ods.3 Správneho súdneho poriadku) skôr, ako pristúpil k meritórnemu preskúmaniu správnu žalobou napadnutého rozhodnutia, zaoberal sa otázkou splnenia procesných podmienok konania a po preštudovaní správnu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj po oboznámení sa so žalobnými námietkami dospel k záveru, že je dôvod na odmietnutie správnej žaloby postupom podľa ust. § 98 ods.1 písm.g) Správneho súdneho poriadku.

5. Podľa § 2 ods.1 Správneho súdneho poriadku, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

6. Podľa § 2 ods.2 Správneho súdneho poriadku, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

7. Podľa § 3 ods.1 písm.b) Správneho súdneho poriadku, na účely tohto zákona sa rozumie rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka.

8. Podľa čl. 46 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

9. Podľa čl. 36 ods.2 Listiny základných práv a slobôd kto tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takého rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nemožno vylúčiť preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd podľa Listiny.

10. Podľa § 97 Správneho súdneho poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

11. Podľa § 23 ods.3 zákona o prokuratúre, prokurátor je oprávnený vziať protest späť.

12. Podľa § 24 ods.15 zákona o prokuratúre, ak prokurátor vzal protest späť predtým, ako bolo o ňom rozhodnuté, orgán verejnej správy konanie o proteste prokurátora rozhodnutím zastaví.

13. Podľa § 7 písm.e) Správneho súdneho poriadku, správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

14. Podľa § 98 ods.1 písm.g) Správneho súdneho poriadku, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

15. V správnom súdnictve je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe správnej žaloby determinovanej princípom generálnej klauzuly vyjadrenej v čl. 46 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods.2 Listiny základných práv a slobôd, s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že správne súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne zo správneho súdneho preskúmania vylučuje (ust. § 7 Správneho súdneho poriadku). Aj tu však rozhodujúcim kritériom pre posúdenie prípustnosti súdneho preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy bude vždy ich spôsobilosť zasiahnuť do základných práv alebo slobôd subjektov, ktorým sú určené alebo ktorých sa týkajú. Správnemu súdnemu preskúmaniu preto budú podliehať aj také správne akty orgánov verejnej správy, ktoré síce nie sú rozhodnutiami vo veci samej, ale majú napríklad predbežnú, procesnú alebo poriadkovú povahu, avšak spĺňajú podmienku, že nimi bola spôsobená ujma na subjektívnych právach účastníka konania. Je to tak preto, aby ani v prípade týchto rozhodnutí nedošlo k stavu *denegatio iustitiae* pri uplatňovaní práva na súdnu ochranu.

16. Protest prokurátora je právnym nástrojom prokurátora ktorým tento vykonáva dozor na dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy spôsobom, ktorý vyplýva z ustanovenia § 21 ods.1 zákona č. 153/2001 Z.z. (o prokuratúre). Ide o verejnoprávny nástroj, zákonom zverený prokurátorovi na realizáciu jeho právomoci, na podanie ktorého účastník administratívneho konania nemá právny nárok. Protestom disponuje prokurátor, ktorý ho v rámci svojej dispozičnej právomoci môže podať a tiež ho vziať späť. V prípade späťvzatia protestu prokurátora, orgán verejnej správy konanie o proteste prokurátora rozhodnutím zastaví (ust. § 24 ods.15 zákona o prokuratúre).

17. Právnu situáciu medzi účastníkmi správneho konania a orgánom verejnej správy, vytvára svojimi konštitutívnymi účinkami rozhodnutie orgánu verejnej správy, čo v našom prípade bolo rozhodnutie Sociálnej poisťovne ústredie č. 33327-3/2018-BA zo dňa 23.05.2018, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice č. 700-3413970717-GC04/17 zo dňa 16.11.2017, ktorým bolo predpísané samostatne žalobkyni ako samostatne zárobkovo činnéj osobe penále v sume 715,61 eur. Rozhodnutie žalovaného o zastavení konania o proteste prokurátora, ktoré žalobkyňa napadla správnu žalobou, nemá na túto situáciu právny vplyv, čo znamená, že nemôže ovplyvniť právny stav vyplývajúci z tohto rozhodnutia. V dôsledku toho ani žalobkyňa ako účastník administratívneho konania nie je rozhodnutím žalovaného o zastavení konania o proteste prokurátora, ukrátená na jej subjektívnych právach, ktoré sa viažu k pôvodnému administratívne konaniu, v našom prípade konaniu, v ktorom Sociálna poisťovňa rozhodovala vo veci povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia. Jedine vyššie spomenuté rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, ako aj Sociálnej poisťovne, ústredie, mohli byť svojimi účinkami takými rozhodnutiami, ktoré boli spôsobilé priviesť žalobkyni ako účastníkovi administratívneho konania ujmu na jej subjektívnych právach. Na základe týchto skutočností správny súd konštatuje, že v tomto prípade bolo potrebné správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy podať proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy vo veci samej, teda proti rozhodnutiu, ktorým sa zakladajú menia alebo rušia oprávnenia alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, čo v našom prípade bolo viackrát spomenuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne ústredie č. 33327-3/2018-BA zo dňa 23.05.2018, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice č. 700-3413970717-GC04/17 zo dňa 16.11.2017. Žalobkyňa takýto postup ne zvolila a napriek svojej aktívnej legitímácii v takomto konaní správnu žalobu nepodala.

18. V tejto súvislosti správny súd dáva žalobkyni do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve a podľa ktorej „*vigilantibus iura scripta sunt*“ t.j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 08.11.2011, sp. zn. 1Sžr/38/2011, nález ústavného súdu III. ÚS 183/08).

19. Naviac z obsahu správnej žaloby správny súd nadobudol dojem, že žalobkyňa aj napriek tomu, že hodnotí rozhodnutie žalovaného ako nezákonné, namieta skôr okolnosti, za ktorých k späťvzatiu protestu prokurátora došlo. Ak ale žalobkyňa v správnej žalobe odvíja zmarenie možnosti domáhať sa ochrany svojich práv a právom chránených záujmov prostredníctvom správnej žaloby podanej zo strany prokurátora na príslušnom súde, od zastavenia konania o proteste prokurátora, správny súd k tomu uvádza, že prokurátorovi je v súlade so všeobecným dispozičným princípom ponechaná, podobne ako v prípade protestu, možnosť podať správnu žalobu. Nejde preto o povinnosť takéhoto postupu zo strany prokurátora, ktorá sa spája s princípom oficiality.

20. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 13.05.2021, sp. zn. III. ÚS 311/2021-13 dôvodil, že zákon o prokuratúre ako aj Správny súdny poriadok vzhľadom na osobité postavenie prokuratúry vo vzťahu k orgánom verejnej správy prokuratúre neukladajú povinnosť, aby v prípade nevyhovenia protestu podali proti rozhodnutiam orgánov verejnej správy správnu žalobu. Z toho, že proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne bol podaný protest prokurátora, nemožno vyvodiť povinnosť prokurátora v prípade nevyhovenia protestu podať proti tomuto rozhodnutiu správnu žalobu. Iná ochrana práva, ktorá je zabezpečená či už protestom prokurátora alebo správnu žalobou prokurátora, je vedľajším produktom všeobecného dozoru prokuratúry, ktorým sa zabezpečuje verejný záujem nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy. Preto z výkonu týchto právomocí prokuratúry, ktoré sa môžu prejaviť aj podaním a následným späťvzatím už podaného protestu, nemožno vyvodiť porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy.

21. Ak žalobkyňa namieta nezákonnosť rozhodnutia žalovaného, správny súd poukazuje na vyššie citované ustanovenie § 24 ods.15 zákona o prokuratúre, z ktorého vyplýva povinnosť orgánu verejnej správy zastaviť konanie o proteste prokurátora v prípade jeho späťvzatia, ku ktorému došlo ešte skôr, než o ňom orgán verejnej správy rozhodol, pričom nepatrí do právomoci orgánu verejnej správy, čo v našom prípade je Sociálna poisťovňa, ústredie, skúmať, či prokurátor, ktorý vzal protest späť, tak mohol v rámci svojej zákonom vymedzenej pôsobnosti urobiť.

22. Správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného je rozhodnutím procesným, ktorým sa konanie o proteste prokurátora na orgáne verejnej správy skončilo. Ak žalobkyňa v správnej žalobe namieta nesúlad postupu prokurátora pri späťvzatí protestu s ust. § 6 ods.9 zákona o prokuratúre, je tento jej pohľad mylný. Pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle nedať nadriadenému prokurátorovi možnosť vydať podriadenému prokurátorovi pokyn vziať podaný protest späť, výslovne by takúto skutočnosť zakotvil do zákona.

23. Uvedené skutočnosti viedli správny súd k záveru, že žalobkyňa správnu žalobou napadla procesné rozhodnutie, ktorým žalovaný neporušil ani neohrozil jej subjektívne práva a ktoré je z tohto dôvodu vylúčené z prieskumu vykonávaného správnym súdom a preto správny súd jej správnu žalobu ako neprípustnú, podľa ust. § 98 ods.1 písm.g) Správneho súdneho poriadku odmietol.

24. Na záver odôvodnenia správny súd dáva do pozornosti viaceré rozhodnutia správnych súdov, napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.09.2021 sp. zn. 3Sa/15/2021, prípadne uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 26. 04. 2021, sp. zn. 23Sa/25/2021, ktoré rovnakú právnu situáciu posúdili zhodne a rozhodli o odmietnutí správnej žaloby.

25. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 170 písm.a) Správneho súdneho poriadku tak, že keďže žalobu odmietol, nepriznal žiadnemu z účastníkov konania právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá musí byť podaná na Krajskom súde v Košiciach v lehote 1 mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť:

a) označenie napadnutého rozhodnutia,

- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh)(§ 445 ods.1 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods.1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že:

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyhovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods.1 písm.g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods.2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Uvedená povinnosť neplatí, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods.1 písm.c) a d) (v sociálnych veciach, vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods.1, 2 SSP).